

Úřad vlády ČR
k rukám předsedy Legislativní rady vlády České republiky
Mgr. Jiřího Dienstbiera
nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1

V Ostravě dne 5.3.2015

Věc: Stanovisko Spolku moravských insolvenčních správců k novelizaci vyhlášky č. 355/2013 Sb.

Vážený pane předsedo,

zasíláme Vám Stanovisko Spolku moravských insolvenčních správců (SMIS), který je profesní organizací insolvenčních správců se sídlem na území Moravy, k novelizaci vyhlášky č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat na provozovně. Návrh novely je projednáván v Legislativní radě vlády.

Současná situace v důsledku jak nedomyšlené úpravy v ins. zákoně, tak zejména v důsledku naprosto benevolentního znění prováděcí vyhlášky č. 355/2013 Sb., působí zcela opačně než zamýšlel zákonodárce ("*snaha přiblížit výkon činnosti insolvenčního správce samotným dlužníkům*"), neboť nedošlo k přiblížení činnosti správců dlužníkům, ale právě naopak, došlo ke zhoršení dostupnosti správců pro účastníky řízení. To je zřejmé už z toho, že dosud bylo při počtu 498 správců zřízeno cca 3 000 (!) provozoven, přičemž někteří správci mají provozoven desítky. Již na první pohled je zřejmé, že při takovýchto počtech se správci logicky nemohou věnovat insolvenčním řízením v takovém rozsahu, jako před zřízením provozoven.

Situace došla tak daleko, že správci, kteří chtějí pokračovat ve své činnosti, jsou s ohledem na masové zřizování provozoven ze strany několika skupin správců, nuceni zřizovat si stále další a další provozovny, neboť bez nich nedosáhnou ani minimálního počtu přidělovaných kauz. V souvislosti se zřizováním provozoven je pak stále více kvalifikovaná činnost insolvenčního správce vykonávána naprosto nekvalifikovanými osobami, neboť najímání kvalifikovaného personálu pro provozovny je z ekonomického hlediska nerentabilní. V tomto ohledu poukážeme na to, že různými externími subjekty je nabízeno zřízení a vedení provozoven pro správce již za částky 500 Kč měsíčně, bez nutnosti osobní účasti správce na provozovně. Důsledkem popsaného stavu je pak rovněž např. nedostupnost správců dlužníkům v místě provozovny, nekomunikativnost správců s dlužníky, nedostatečné zjišťování majetkové podstaty, nepřezkoumávání přihlášek pro časovou náročnost ad., což vede k poškozování věřitelů i dlužníků.

Výše popsaný negativní stav je způsoben nejen zákonem, ale zejména tím, že aktuální znění vyhlášky č. 355/2013 Sb. stanovuje úpravu úředních hodin natolik benevolentně, že vůbec nezohledňuje, zda je reálně fyzicky možné, aby byl insolvenční správce přítomen na svých provozovnách, vykonával činnosti a umožnil kontakt účastníkům řízení přímo na provozovnách. Rovněž vymezení činností, které mají být na provozovnách vykonávány, je natolik vágní, že fakticky umožňuje i výklad, že na provozovně postačí přítomnost nekvalifikované osoby, zajišťující příjem pošty a umožňující nahlížení do spisů.

Pokud jde o námitky proti novelizaci vyhlášky, se kterými jsme se měli možnost seznámit, konkrétně na internetu publikované stanovisko Asociace insolvenčních správců (ASIS) z 19.2.2015, tyto považujeme za zcela nesprávné, a tyto námitky nemohou odůvodnit zachování současného stavu:

1. K námitkám údajné protiústavnosti a protizákonnosti: Stanovení požadavků na vymezení úředních hodin je plně v souladu se zákonným zmocněním – v §5a odst. 8 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, má ministerstvo zmocnění ke stanovení "podrobností o úředních hodinách provozovny". Z toho vyplývá, že může nejenom stanovit provozní dobu (úřední hodiny), ale i stanovit např. navrhovanou podmínku, že se úřední hodiny nebudou překrývat. Tato podmínka nesměřuje k omezení činnosti insolvenčního správce, ale klade důraz na její kvalitu (žádný správce přece nemůže skutečně vykonávat činnost na dvou či více provozovnách současně).¹ Kromě toho připomínáme, že již důvodová zpráva k současné vyhlášce zmiňovala možnost zavedení povinnosti osobní přítomnosti správce na provozovně s tím, že vyhláška se může do budoucna měnit. Návrh ministerstva je proto plně legitimní i v tomto ohledu, kdy každý správce, zřizující si provozovny musel a musí počítat s tím, že regulace provozoven se může v budoucnu změnit.
2. Stanovisko ASIS vychází koncepčně ze zcela vadného předpokladu, že činnost ins. správce na provozovně lze redukovat na jakési administrativní činnosti, které zvládne "proškolený personál", přičemž ze stanoviska vyplývá, že touto činností by mělo být v podstatě jen nahlížení do příloh přihlášek pohledávek. Praxe naopak ukázala, že dlužníka je třeba „provést“ všemi fázemi řízení, kdy s dlužníkem je nutno provést pohovor ihned po usnesení o úpadku, je třeba provést lustraci jeho majetku vč. šetření v místě bydliště, následně je nutno s dlužníkem projednat způsob řešení oddlužení, zprávu o činnosti, soupis majetkové podstaty vč. ocenění položek soupisu, v neposlední řadě probrat veškeré přihlášené pohledávky a umožnit dlužníku vyjádřit se k nim. K tomuto je potřeba prostor časový a technický, nelze to zvládnout pár minut před přezkumným jednáním na židli před jednací síní, jak to často vidíme u některých správců, kde jejich provozovna fakticky nefunguje. Potřebám dlužníka je potřeba přizpůsobit nejenom provozní dobu, ale i rozsah činností, které se s dlužníkem provádějí na provozovně, kde dlužník má právo osobně přijít a jednat.
3. Skutečnost, že řada insolvenčních správců působí i v jiných profesích, nemůže být důvodem pro to, aby se neúčastnili na činnostech v insolvenčním řízení osobně. Žádný sebelépe proškolený personál nemůže nahradit zkušeného správce s praxí a s náročnými insolvenčními zkouškami. Je na každém konkrétním insolvenčním správci, aby si sám uvážil, jaký objem práce je schopen zvládnout; činnost insolvenčního správce je de facto činností, která je vykonávána pro stát (insolvenční správce je soudní komisař sui generis) a podmínky poskytování činnosti se proto musí přizpůsobit potřebám státu, nikoli osob, které je poskytují; v zájmu státu pak je jednoznačně to, aby činnosti byly vykonávány co nejvíce kvalifikovanými osobami, nikoli "proškoleným personálem".
4. Dle našeho názoru činnost insolvenčního správce nemůže být vedena jen zájmem o dosažení vlastního zisku namísto hájení společného zájmu věřitelů a ochrany účastníků řízení. Proto je nutné jasně stanovit povinnosti správce, důraz na jeho kvalifikaci, vzdělání a odpovědnost; regulace provozoven je pak jedním ze systémových kroků, jak toho dosáhnout.

---

¹ Nutno i připomenout, že v §5a odst. 4 zákona č. 312/2006 Sb. je definováno, že provozovnou je místo, kde správce skutečně vykonává činnost, a rovněž toto by měl být ve vyhlášce zohledněno.

5. Situaci nelze řešit jinak než koncepční změnou vyhlášky, neboť je zcela nereálné, aby ministerstvo pravidelně provádělo kontroly několika tisíc provozoven (nehledě na to, jaké finanční prostředky by ministerstvo na takové kontroly muselo vynakládat). Dle našeho názoru je současná právní úprava, která přímo vybízí k zřizování formálních či vyloženě fiktivních provozoven, protože za toto je nízká pravděpodobnost postihu ve srovnání s možným ziskem, obecně společensky nepřijatelná.

Přijetí novelizace vyhlášky v návrhu ministerstva dle našeho názoru umožní vyhnout se dalšímu prohlubování problémů, popsaných výše, a zároveň jde o řešení, nejefektivnější z hlediska státního rozpočtu, neboť již snížením počtu provozoven poklesnou nároky na personální kapacity nejen ministerstva, ale rovněž např. i soudů, které jsou nuceny se touto problematikou zabývat.

S ohledem na výše uvedené tímto deklaruji, že plně souhlasíme se záměrem ministerstva spravedlnosti novelizovat vyhlášku v celém rozsahu návrhu ministerstva:

- **včetně** toho, že bude zavedena úprava úředních hodin tak, aby se tyto nepřekrývaly a bylo tedy reálně možné, aby insolvenční správce mohl být přítomen pravidelně na všech provozovnách,
- a rovněž **včetně** toho, že bude rozšířen rozsah činností, které je správce povinen na provozovnách vykonávat.

Spolek moravských insolvenčních správců

Ostrava, Sokolská třída 966/22

Mgr. Ing. Eva Hepperová, předsedkyně spolku

Na vědomí:

Ministerstvo spravedlnosti, odbor insolvenční